

[Miljøministeren]

jordbrugets anvendelse af rå- og hjælpestoffer, især plantenæringsstoffer og plantebeskyttelsesmidler.

Et af forskningsprojekterne er NPO-programmet, der blev vedtaget i Folketinget i maj 1985 med en bevilling på 50 mio. kr. Programmet løber i perioden 1986-90 og forventes afleveret ultimo 1990. På landbrugsområdet har projekterne først og fremmest til formål at beskrive kvælstoftabet fra landbrugsdriften enten som nitratudvaskning fra rodzonen eller som ammoniakfordampning fra gødningen. Det er målet at udvikle modeller, der kan beskrive kvælstofomsætningen i jorden samt udvaskningen fra rodzonen.

Et andet forskningsprojekt er det i 1986 etablerede kvadratnet, som landbrugsministeren vil redegøre for. Miljøministeriet vil herudover igangsætte en række overvågningsprojekter til belysning af landbrugsdriftens indflydelse på plante- og dyrelivet.

Nu kommer jeg til det sjette punkt, afslutningen, og skal beklage den lidt hastige gennemgang af tingene, men det var for at være sikker på at skaffe landbrugsministeren tilstrækkelig tid. Det kan jeg se at jeg har gjort.

Det her skitserede udgør en overordnet oversigt over igangværende initiativer til fremme af en bæredygtig landbrugsudvikling. Der vil som nævnt i 1990 blive gjort status over, hvor langt vi er nået på landbrugsområdet nationalt såvel som internationalt. Som tidligere nævnt er det at fremme en bæredygtig udvikling en proces, men en proces, der er i gang. Vi vil løbende følge og justere igangsatte initiativer samt om nødvendigt føje nye til.

Sammenfattende ser jeg foreløbig tre stationer i det videre forløb:

For det første gør vi senest 1. april 1990 status over Brundtland-arbejdet.

For det andet vil der i tæt sammenhæng hermed samtidig blive gjort status over vandmiljøplanens landbrugsdel.

For det tredje foreligger ultimo 1990 de første resultater af vandmiljøplanens overvågningsprogram.

Det er regeringens hensigt at slå en sløjfe om disse tre ting ved senest 1. april 1991 i samarbejde med landbrugets organisationer at fremlægge en statusrapport for en bæredygtig udvikling i landbruget.

Jeg skal herefter give ordet til landbrugsministeren.

Formanden:

Det tror jeg jeg vil gøre.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

I regeringens Handlingsplan for Miljø og Udvikling fra december sidste år lagde vi ikke op til at udarbejde en opfølgende sektorplan på jordbrugsområdet. Det skyldes ganske enkelt, at danske landmænd allerede var i fuld gang med at foretage opfølgning af NPO-planen og vandmiljøplanen, og dette er stadig tilfældet.

Gødnings- og sædskifteplaner er for de fleste landmænd blevet et selvfølgelig redskab i driftsplanlægningen. Derfor investerer landmændene også i gyllebeholdere, så husdyrgødningen kan udbringes på tidspunkter, hvor det både miljømæssigt og driftsøkonomisk er mest hensigtsmæssigt.

Også udbredelsen af grønne marker vil vi allerede i år opleve har en større udbredelse end forudsat i planen, idet mere end 70 pct. af landbrugsarealet vil være grønt denne vinter.

Data om disse adfærdsændringer indarbejdes i Miljøministeriets status over vandmiljøplanen i 1990. Samme år skal der gøres status over gennemførelse af regeringens Handlingsplan for Miljø og Udvikling, som allerede omtalt af miljøministeren.

De foranstaltninger, der er gennemført på grundlag af NPO-planen og vandmiljøplanen, indebærer en klar integration af miljøhensynet i landbrugspolitikken.

Desværre er ikke alle nødvendige elementer gennemført. I vandmiljøplanen regnede man også med en række strukturelle tiltag, fordi der var en udvikling i gang i EF's sociostrukturelle politik. EF har allerede vedtaget denne politik, men væsentlige og i øvrigt også obligatoriske dele, der har en meget klar miljømæssig relevans, er endnu ikke gennemført i Danmark. Vi er godt i gang med at få de miljøfølsomme områder på plads, men vi mangler i Danmark de ordninger vedrørende udtagning, ekstensivering og omstilling, som er obligatoriske for medlemslandene.

Kommissionen har netop besluttet at indbringe Danmark for Domstolen på grund af denne manglende gennemførelse af udtagningsordningen. Det er stærkt beklageligt, at et flertal i Folketinget har villet bringe os derhen. Det er beklageligt, at man fra dette flertals side vil sætte Danmarks goodwill i landbrugspoli-